

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1879.

No. 174 — Štev. 174 — VOLUME LIII. — LETNIK LIII. NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 7, 1945 — PETEK, 7. SEPTEMBRA, 1945

POZOR, NAROČNIKI...

Naročnikom naznajamo, da več ne pošljamo potrdil za poslano naročnino. Zadostuje potrdilo poleg naročila na listo, do katerega dne, meseca in leta je načrtna plačana.

U P R A V A

Tel. CHelsea 3-1242

TRUMANOV PROGRAM ZA MIR

Včeraj je predsednik Truman kongresu poslal svojo poslanico, v kateri pravi, da bo dežela deležna največje prosperitete, ako se kongres resno loti mirovnega problema.

V zelo dolgi poslanici predsednik predлага postavodajni program, obstoječ iz 21 točk ter pozivlja kongres k sodelovanju, da prepreči, da bi prehod iz vojne v mir imel za posledico preveliko brezposelost ter da zagotovi stalno gospodarstvo in visok življenski standard.

Predsednik pravi, da bo dežela pričela največje industrijsko delovanje v mirnem času, ki smo ga še kljaj videli. Opozorja pa, da so nekatere prihodnji meseci najtežji in najbolj odločilni in da bo, kar bomo storili sedaj, imelo vpliv na naše življenje za desetletja.

Za cilj v prehodni dobi si je predsednik zastavil naslednje:

Campirem demobilizirati armadne oddelke, ki niso več potrebni.

Preklicati in poravnati vojne kontrakte, kar hitro mogoče.

Izprazniti vojne tovarne tako, da bodo mogli podjetniki pričeti z mirovno producijo.

Cene in najemnina naj ostanejo na sedanjem stališču, dokler more pričeti poslovati pošteno tekmovanje, da bo preprečena inflacija in zadrega kupev.

Održati plače, kjer bi njih povišanje moglo zvisati inflacijske cene. Kjer stopne cene bi bile ogrožane, naj se obnovi kolektivna pogajanja.

Odstaniti je treba vse vladne vojne kontrole, da se pospisi preobrazba in razširjenje podjetij.

Ohrdržati je treba samo one kontrole, ki so potrebne za preobrazbo in za preprečenje ponemanja surovin in inflacije.

Plače se ne smajo prenaglo znižati.

O kongresu pravi, da se je zopet sestal ravno v najbolj potrebnem času. Predsednik po-

vdarja, da se nam ni treba ničesar batiti, ako gremo na delo z isto voljo in odločnostjo, kot smo šli na delo v času vojne in smo dosegli veliko zmago.

Vojna pa je bila tako nenadoma končana, da skoro nikdo ni pričakoval. Vsled tega je bilo mnogo kontraktov preklicanih in mnogo delavcev je kar čez noč izgubilo delo. Tem delavcem mora vlada pomagati na ta način, da delavec, ki je izgubil delo, dobiva skozi 26 tednov po \$25 na teden. Poleg tega priporoča predsednik, da je odpravljena dosedanja minimalna plača 40 centov na uro in da naj bodo plače zvišane tam, kjer je iz gospodarskega ozira zvišanje potrebljeno, da more delavce dostojno in pošteno živeti s svojo družino.

Predsednik je opozoril, da navzlie temu, da je vojna končana, bodo vladni izdatki še vedno veliki in da bo znašal primanjkljaj v prihodnjem poslovnem letu še vedno 30 milijonov doljarjev. Priporočal je tudi znižanje dohodninskega davka za leto 1946. Kongresu pa prizna, da deli čast in slavo pri zmagi in zato priporoča, da se kongresnikom zviša plača od \$10,000 na \$20,000.

Predsednik priporoča kongresu, da naj ne razglasiti še konca vojne, da bo še vedno ostala v veljavi obvezna vojaška služba, da bodo novinci nadomestili stare bojevниke, ki bodo odpisčeni iz vojaške službe.

Glede lend-lease posojil pravi predsednik, da ta posojila ne bodo popolnoma izbrisana, temveč da bodo s posameznimi državami, ki so dobile od Amerike lend-lease pomoč, sklenjene pogodbe, ki bodo jamicile svetovno gospodarstvo in bodo prispevale k mednarodnemu miru in naši lastni varnosti.

Podtalni delavec pravijo, da so Japoneci tekom zadnjih osem let pomorili nad 300 kitajskih političnih in vojaških delavcev, ki so bili poslani v Nanking iz Čukinga.

Predsednik ameriške delavske organizacije CIO, Sidney Hillman, ki se sedaj nahaja v Londonu, je rekel, da bo na bočnem kongresu strokov. unij v Parizu vstanovljena organizacija, v kateri bo zastopan 70,000,000 delavcev. Hillman pravi, da bo v novi organizaciji zastopana tudi Rusija in da ne bo več kot Mednarodni delavski urad, kot do sedaj in kateri je bil pod vladno kontrolo.

"Organizacija bo delala za mir in varnost in delo za vso, ki je ostal zadej in počakan, da so ameriški marini stopili na suho na mornariškem letališču Jokosuka."

Oniši, ki je dovršil politično solo v Troy, N. Y., je povedal, da so mladi Japoneci izgubili vsako navdušenje "za božji veter" in da je armadno poveljstvo s silo vežbalo samomorilne pilote, toda že pri vežbanju se jih je mnogo ubilo.

Starejši letaleci sploh niso hoteli biti kamikaze, ker so bili poročeni in so imeli otroke.

Prodaja opojnih piča je za nedoločen čas prepovedana. Vstavljanje ameriške avtomobile po ulicah je prepovedano in v vsakem takem slučaju je nevarnost, da bodo ameriški vojaki streljali. Policiisti morajo pomoči nositi svetilke. Civilisti morajo izkazovati splošno spoznavanje do ameriških vojakov.

Prvihvalcem Tokija je bilo zapovedano, da ostanejo v svojih hišah od petka zvečer pa do sobote zjutraj, ker bodo ameriške čete ob istem času prihajale v mesto.

Prvihvalcem Tokija je bilo zapovedano, da ostanejo v svojih hišah od petka zvečer pa do sobote zjutraj, ker bodo ameriške čete ob istem času prihajale v mesto.

Prodaja opojnih piča je za nedoločen čas prepovedana. Vstavljanje ameriške avtomobile po ulicah je prepovedano in v vsakem takem slučaju je nevarnost, da bodo ameriški vojaki streljali. Policiisti morajo pomoči nositi svetilke. Civilisti morajo izkazovati splošno spoznavanje do ameriških vojakov.

Prva kavalerija, ki bo dosegla Tokio, bo zasedla 40 od 200 mestnih kvadratnih milij. Tam bo razpostavljenja japonska policija, ki bo pazila na pravljstvo. Ko bodo prihajali novi oddelki v mesto, bodo prednji oddelki odhajali dalje v notranjost.

Tokijski listi poročajo, da se dolgo podjavljenci Koreje upirajo in da 360,000 japonskih vojakov, ki so v deželi, že komaj čaka, da pridejo Amerikaneci.

Oko 139,000 japonskih vojakov se je včeraj podalo Australom na Novi Guineji, na New Irland, na Salomonovih in drugih otokih v bližini; tudí je že vse pripravljeno za

predajo otokov Celebes, Timor ter Borneo.

Največje prevažanje po zraku pa je v teku na Kitajskem. Ameriški aeroplani prevažajo 80,000 kitajskih vojakov na vzhodno kitajsko obal, v Sanghaj in Nanking.

V Manili je urad generala MacArthurja za kaznovanje vojnih zločincev naznani, da je obdolžen več tisoč Japonov v 1000 zločinskih slučajih.

Prehvalcem Tokija je bilo

zapovedano, da ostanejo v svojih hišah od petka zvečer pa

do sobote zjutraj, ker bodo ameriške čete ob istem času prihajale v mesto.

Prodaja opojnih piča je za

nedoločen čas prepovedana.

Vstavljanje ameriške avto-

mobile po ulicah je prepovedano in

v vsakem takem slučaju je ne-

varnost, da bodo ameriški vo-

jakvi streljali. Policiisti morajo

pomoči nositi svetilke. Civilisti

morajo izkazovati splošno spo-

znavanje do ameriških vojakov.

Prva kavalerija, ki bo dosegla

Tokio, bo zasedla 40 od 200

mestnih kvadratnih milij. Tam

bo razpostavljenja japonska

policija, ki bo pazila na pravlj-

stvo. Ko bodo prihajali novi oddelki v mesto, bodo pred-

nji oddelki odhajali dalje v no-

trajnost.

Vojni zločinci

United Press poroča iz Lon-

donja, da zaveznički temeljito

preiskujejo obdolžbe vojnih

složin proti Japoncem, da pa

Prizor v sodniški dvorani v Parizu ob priliku sodniške obravnave proti maršalu Petainu,

ki je bil spoznan krimi veleizdaje in je bil obojen na smrt, toda porotniki so priporočili

dosmrtno ječo in general de Gaulle ga je pozneje "pomilostil" v dosmrtno ječo.

Japonski poveljniki se je podal Rusom

Poročilo iz Moskve naznana, da je rdeča armada Daljnega Iztoka vjela vrhovnega poveljnika japonske kvantance armade generala Otozo Jamada in poleg tega 12 generalov in 18,000 vojakov.

Tozadvenega posvetovanja se je udeležil tudi predsednik organizacije A. F. L., kateri je tem povodom pozval vse podjetnike k sodelovanju, dočim je zvezni zakladnički tajnik, Fred M. Vinson svetoval,

da se čim preje zvezni davčni sistem prenači tako, da se zniža davke, ker le na ta način bodo mogoče poskrbeti za večjo in stalno zaposlenost splošnega prebivalstva.

Zvezni delavski tajnik, Mr. Schwellenbach, je tem povodom svetoval delavstvu in delavskim organizacijam, naj v pristanišču, kar bodo mogoče poskrbeti za večjo in stalno zaposlenost splošnega prebivalstva.

Poročilo dalje pravijo, da so bili izključeni temi japonski delavci.

Poročilo dalje pravijo, da so bili izdelani že vsi načrti za povečanje portarturškega vrstnega pristanišča, tako da bo največje vsega pristanišča na Pacifiku.

VELIKA DELAVSKA ORGANIZACIJA

Predsednik ameriške delavske organizacije CIO, Sidney Hillman, ki se sedaj nahaja v Londonu, je rekel, da bo na bočnem kongresu strokov. unij v Parizu vstanovljena organizacija, v kateri bo zastopan 70,000,000 delavcev. Hillman pravi, da bo v novi organizaciji zastopana tudi Rusija in da ne bo več kot Mednarodni delavski urad, kot do sedaj in kateri je bil pod vladno kontrolo.

"Organizacija bo delala za mir in varnost in delo za vso, ki je ostal zadej in počakan, da so ameriški marini stopili na suho na mornariškem letališču Jokosuka."

Oniši, ki je dovršil politično solo v Troy, N. Y., je povedal, da so mladi Japoneci izgubili vsako navdušenje "za božji veter" in da je armadno poveljstvo s silo vežbalo samomorilne pilote, toda že pri vežbanju se jih je mnogo ubilo.

Starejši letaleci sploh niso hoteli biti kamikaze, ker so bili poročeni in so imeli otroke.

Odpuščanje ameriških vojakov povspešeno

Vojaki list "Stars and Stripes" v Parizu naznana, da bo do Novega leta iz Francije odpuščenih 1,300,000 ameriških vojakov in da bodo, prineseni s septembrom, odhajali domov po 700,000 na mesec.

Zvezni delavski tajnik je izjavil, da se davčni sistem preuredi, kar bodo seveda le po-

Svarilo delavstvu

Tajnik zveznega delavskega oddelka svari delavstvo, naj reši samo svoje zadeve in vprašanja.

WASHINGTON, 5. septembra — Zvezni tajnik delavskih potem, ko se vse tovarne prenači tako, da bodo izdelovali civilne potrebščine, in tudi posvetovanja organizacijam, da je sedanj počasni položaj iz gospodarskega stališča postal vselej končane vojne tak, da bode moralno tudi delavstvo sodelovati pri povojni gospodarski reorganizaciji.

Tozadvenega posvetovanja se je udeležil tudi predsednik organizacije A. F. L., kateri je tem povodom pozval vse podjetnike k sodelovanju, dočim je zvezni zakladnički tajnik, Fred M. Vinson svetoval,

da se čim preje zvezni davčni sistem prenači tako, da se zniža davke, ker le na ta način bodo mogoče poskrbeti za večjo in stalno zaposlenost splošnega prebivalstva.

Organizacija znana pod imenom "O. P. A.", naznana, da bode tekmo prihodnjih par mesecov skrbela za to, da ostane kupovalna vrednost dolara saj tekmo prihodnjih par mesecov nespremenjana, kar bode pomenjalo pomoč nezaposlenemu delavstvu, kakor pred vojno, znašali bodo letni zvezni izdatki kar \$25,000,000. Radi tega dejstva, seveda ni pričakovati, da pride kmalu do znižanja davkov.

Organizacija znana pod imenom "O. P. A.", naznana, da bode tekmo prihodnjih par mesecov skrbela za to, da ostane kupovalna vrednost dolara saj tekmo prihodnjih par mesecov nespremenjana, kar bode pomenjalo pomoč nezaposlenemu delavstvu, kakor pred vojno, znašali bodo letni zvezni izdatki kar \$25,000,000. Radi tega dejstva, seveda ni pričakovati, da pride kmalu do znižanja davkov.

Organizacija znana pod imenom "O. P. A.", naznana, da bode tekmo prihodnjih par mesecov skrbela za to, da ostane kupovalna vrednost dolara saj tekmo prihodnjih par mesecov nespremenjana, kar bode pomenjalo pomoč nezaposlenemu delavstvu, kakor pred vojno, znašali bodo letni zvezni izdatki kar \$25,000,000. Radi tega dejstva, seveda ni pričakovati, da pride kmalu do zni

Dopisi

GLAS IZ PITTSBURŠKE SLOVENIJE

"LABOR DAY". — Danes kot povsod na piknikih: muziknjutraj ni bilo slišati nobenih kantje so delali svoje, plesav-piščal, da bi nas pozivale nači v krogih noreli; stare slovene. Pa smo si privoščili malo venske pesmi so se na več kraljaljki počitek v mehkih poj-jih oglašale, dočim so zato steljah. Za ta dan že oddalec pripravljeni odbori pridno de-nekam sponosom gledamo češ, lali in skrbeli za lačne in žej-saj to je le enkrat v celiem ne žalodce. Ko smo tako vse letu, dan delavcu posvečen. — počistili pa le prazne sodčke. Slišal sem že nekateri ljudi pustili, smo se v limuzinah po-praviti, da ko bo vojna enkrat dalni proti starej Butler ulici, končana, da bojo šle delo. Tam so se nekateri vstavili v lavske junije prej ko slej ra-kom živigat. No, zdaj po vidi-mo kako se unije precej dobro vtrjujede. Mogoče da se v do-glednem času vresniči "lozin-ka", ki sem jo videl nekje zapisano in se glasi: "Delavci celega sveta vjedinite se."

"PIKNIKI" so za to poletje gotovi. Kot je poročano, smo imeli tukajšnja slovenska na-selbina minulo nedelje "Izlet" na Locust Grove. Predpoldne smo se pomolili, da se naj dež izlije kolikor misli, predno se izlet prične. Bili smo gotovo vsljani, ker celo popoldne je bilo izredno prijazno vreme in to je dalo povod, da je prišlo vse polno od blizu in daleč, da se je čisto napolnila prijazna dolinka vsele lega ljudstva.

Pozdrav vsem Slovencem od Nick Skube.

PEČLARJEVO PISMO

Coketon, W. Va., — Vam po-šiljam 7 dolarjev za naš pri-ljubljeni list. Da bi brez nje-ga ostal, da za mislit, in me prav veseli, da mi niste opo-mina poslali, ko sem že dolgo odlašal. — Kopljeno še do se-daj vsaki dan ta črmeta. — Ko je konec teh vojn, bomo pa kaj več novie iz starega kraja dobil, ker bi že vse radi kaj izvedeli, kako je tam.

Prav lepa hvala Vam za re-dno pošiljanje. Bodite srčno pozdravljeni vsi slovenski peč-

Slovensko delavstvo se zaveda svojih pravic in dolžnosti

Ljubljana 16. junija 1945.— gurali lepo bodočnost naj-vkljub vsemu pred in med-vojnemu peganjanju, je de-lavski razred v KP na celu pričel odločilno borbo proti fašizmu in je to borbo tudi uspešno končal. Z našo krvjo dragoceno plačana svoboda po-menij za vse delavno ljudstvo, Slovenski Bistrici, Kojnjach, Pragerskem, Strnišču pri Ptiju itd. itd. prirejajo temelj za izgradnjo naše nove ljudske oblasti. Zmagi na bojnom polju mora slediti tudi zmaga na gospodarskem polju. Ljudsko oblast, za katero smo žrtvovali tisoče in tisoče naj-boljših sinov, moramo vsepov-sod podpreti z vsemi silami. Proti vsem narodnim izdajalcem in njihovim sodelavcem, ki so svoj z narodno izdajo pri-dobljeni položaj, izrabljali za peganjanja slovenskega delav-nega ljudstva, moramo ener-gično nastopati. Edino tako bomo že v kali uničili vsako sovražno namero in sabotaže.

Naša narodna oblast bo pod-pirala vsako ljudske težnjo, ki bo koristila skupnosti delov-nih množic. Da bomo pa res lahko uspešno izvršili delo, ki nas čaka, se moramo strniči v nerazdržnu enoto. S pomočjo enotnih delavskih sindikatov in ljudskega zadružništva, moramo prebiti in razgibati naj-širše ljudske množice. Vse delavno ljudstvo moramo str-niti v enotno, mogočno in vo-dilno gibanje. Tako bomo z-zdrženim nastopom ter s skupnim udarnim delom čim-prej obnovili razdejano gos-podarstvo, ter pričeli k uresni-čevanju svojih dolgoletnih te-ženj in stremljenj. Hočemo sodeločati pri vsakem vpraša-nju našega javnega življenja, ker bomo edino tako lahko os-

LAKOTA PRETI JUGOSLAVIJI

Ameriški poročevalci John Gibbons poroča iz Belgrada 27. avgusta: "V Jugoslaviji je resno pomanjkanje živil. V nekaterih zapadnih delih de-žele je vsled pomanjkanja na-stala lakota. V hotelu v Ljubljani, kjer sem stanoval, so serviralni mesto čaja ali kave neko tekočino iz robid, ki je brez v sakega okusa. Bilo ni masla niti margarina in kosi-lo iz same zelenjave smo jedli brez kruha. Dnevi odmerki kruha v Ljubljani so po 150 gramom na osebo. To resno si-tuacijo je rešila obilica zele-njave in sadja.

V zapadnih delih, ki so bili glavna arena svobodilne voj-ne, je vsaka četrteta kmetija porušena. — Zaporedni vdori Nemcev in kvizilinskih čet so oropali deželo skoraj vse ži-vine. Vsled stalno nezadostne hrane se je strašno razširila jetika in umrljivost otrok znat-no poskočila.

V vojvodini, ki je pšenična žitnica Jugoslavije, bo letošnji pridelek samo polovico normalen. Z veliko kampanjo se je Titovi vlasti posrečilo zasejati normalno količino krozu, toda pomanjkanje gno-jil, traktorjev in poljedelske živine za dobro oranje pome-ni, da pridelek ne bo norma-ten.

Vladna pošilja živež na za-pad iz manj prizadetih kra-jev na vzhodu. Sovjetska zve-za je pomagala z žitom in komisija UNRRA-e v Belogradu se prizadeva na vse možne načine, da lajša trpljenje lač-nega naroda.

Wilfred Johns, pooblaščeni načelnik UNRRA-e v Belgra-du, mi je povedal: Obstajajo cele kotline stradanja. V Liki živijo ljudje od trave. Bojim se, da bodo to zimo od gladu umrli. Prva potreba za zdravje je transportacija. Imeti mo-ramo tovorne automobile.

Po njegovi izjavi se bo potrebovalo do septembra naj-manj 6,000 trukov, toda pre-jetih je bilo komaj nekaj nad 1000. Jugoslovanska vlada je pomagala z tem, da je dala UNRRA-i na razpolago 1000 vojaških kamijonov.

"Ali bi lakota bila prepre-čena, če bi imeli zadosti trans-portacije?" — sem vprašal Johns.

"Da," je odgovoril, "prepre-čen sem, da bi lakoto prepre-cili, če dobimo truke".

Položaj je namreč tak, da će bi zaloge, ki čakajo v Dal-maciji, bile prepeljane v no-tranščino, bi se rešilo na ti-soče življenj prihodnjem zimo.

Na podlagi vseh poročil se nahaja v Italiji, ne dalec od tu, na tisoče zvezniških vojaških trukov. Ker je sedaj voj-na na vzhodu končana, ta vo-žila ne bodo več služila vojaškim potrebam. Kaj prepre-čuje, da nekaj tisoč teh trukov ni transferiranih v Jugoslavijo?

(Opomba tajništva: Ameriški listi so poročali 28. avgusta, da so zavezniške oblasti izročile 22,000 teh trukov Italiji.)

(Ljudska pravica)

Nov grob v Chicagu

24. avgusta je umrl v Chicagi Anton Novak, star 57 let in doma iz vasi Blanca na Štajerskem. Bolan je bil 20 mesecov. Zapisuša ženo, sina, pastorka in druge sorodnike.

11 lb. FOOD PARCELS to YUGOSLAVIA

Packages "Special 1." \$6.05

3 lb. Roasted Coffee

1 lb. Borden's Instant Cocco

½ lb. Indian Tea

1 lb. Macaroni

1 lb. Orange Marmalade

15 oz. Raisins

2 packages Maggi's Noodle Soup

200 tablets Saccharine

1 lb. Lux Toilet Soap

Prices include all expenses; packing, postage and insurance. Postal forwarding receipt will be furnished for each parcel. Other packages from \$4.75. ASK FOR PRICE LIST.

2 lb. Pure Honey

1 lb. Instant Chocolate

6 oz. Instant Coffee (75 cups)

1 lb. Powdered Whole Milk

½ lb. Orange Pekee Tea

¾ lb. Rice

7 oz. Turkey, Pate

2 oz. Anchovies in Olive Oil

1 lb. Dried Fruit

1 package Green Pea Soup

1 lb. Lush Toilet Soap

Prices include all expenses; packing, postage and insurance. Postal forwarding receipt will be furnished for each parcel. Other packages from \$4.75. ASK FOR PRICE LIST.

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

1 lb. Butter

1 lb. Margarine

1 lb. Shortening

SERŽANT DIAVOLO

:: Spisal MARCEL PRIOLLET ::

Yveta je umolnila, kajti na polkovnikovem obrazu je opazila sledove nepopisnega presenečenja. Ni razumela, zakaj se polkovniku oči tako divje svetijo. Ni vedela, zakaj drhti po vsem telesu.

— Kaj vam je, botrček?

Polkovnik de Royaljoi ni imel toliko moči, da bi takoj odgovoril.

Po vsem, kar mu je povedala Yveta, je spoznal, zakaj mu seržant ni mogel ničesar povediti, ko sta se nepričakovano srečala.

In polkovniku je bila mučna misel, da je dal aretirati kot podlega deserterja hrabrega moža, ki se je tako viteško zavzel za njegovo ženo.

On sam je pripravil svojo ženo ob zanesljivem zaščitniku, misleč, da je storil svojo dolžnost.

— Ah, kaj sem storil, kaj sem storil! — je zastokal in se prikel za glavo.

— Kaj vam pa je, botrček? — je vprašala Yveta prestrašeno.

Toda polkovnik je preslišal njeno vprašanje. Misel na nevarnost, pretečo Moniki, mu je poganal vso kri v glavo.

Vzel je čepico in planil iz salona, ne da bi povedal presenečeni Yveti, kam se mu tako mudi.

XVI.

PRED KRVNIKI

V hipu, ko je stal seržant Diavolo blizu hotela "Imperia" na straži, je bila bratovščina "Črne perunike" že zbrana v svojem brlogu.

Skrivnostna orijentalska vila na Mont Röronu, ležeče sredi palm kakor biser v šatu lji, je zopet gostila nesramne bandite.

Prihajali so drug za drugim, ne pa, temveč z avtomobili. Ta luksuz so si lahko privoščili, kajti njihove umazane kupčije so še zadnje člane bratovščine k izrednemu zborovanju, ki naj bi se pričelo ob šestih zvečer.

Razbojniki je izpolnil povelje. Nekaj minut pred začetkom zborovanja se je odpeljal v hotel "Imperia" po Moniku.

Nazaj ga še ni bilo. Člani bratovščine, ki so prispevali pred določeno uro, so si medsebojno čestitali k novemu uspehu.

Bilo so trdno prepričani, da jim grofica de Royaljoie brez obotavljanja izroči onih petdeset tisoč frankov, katere jum je bila še dolžna.

Na zborovanje so prišli zopet maskirani, kakor so bili pred tedni, ko je stala Monika prvič pred njimi.

V teh strahotnih maskah so zasedli svoja mesta v veliki dvorani, katere stene so bile poslikane s črnimi perunkami.

Da bi se ne dolgočasili, je hotel Dož vpravil svojo sosedo, kako je izpolnila njegova povelja in kaj je opravila od zadnjega zborovanja. Vsi tolovajti so bili radovedni, kakšen bo odgovor.

Doževa soseda ni bila nikje drugi, nego Magdalena de Vaulnes.

Na zborovanje je bila namreč povabljenata tudi ona.

Dož jo je strogo izpraševal, toda Magdalena je odgovarjala zmeleno. Odkar je bila sreča Maxima de Frileuse, se je za interesere bratovščine "Črne perunike" presneto malo brigalo.

Vse njene misli so bile zdaj pri jetnici — Beatrice . . . in pri njenem ljubčku — Maxi-mu de Frileuse.

Mogla se je kruto osvetiti in ta zavest je bila tako prijetna, da se je brž pobahala s svojim junaštvom. Iz gole nečimurnosti in da dokaže, česa je zmožna, je vzliknila tako glasno, da so vsi umolklili:

— Čujte, dragi prijatelji! Povem vam zanimivo zgodbo, ki se zdi neverjetna, pa je vendar resnična.

Dovoljujem vam pripovedovati, draga prijateljica, — je dejal Dož.

— Ste slišali, da je bila kneginja Kantemirovna ugrabljena?

— Da . . . da . . . da — je odgovorilo več glasov.

Previdnost sama je vodila tisto noč moje korake. Kakor običajno sem se splazila v hotel "Imperia", da opozorim grofico de Royaljoie skrivaj na njen oblijubo.

Bila sem v njeni spalnici . . . in ta čas sem porabila v to, da sem stikala po knigah in omara v nadli, da najdem kak nov dokument, ki bi nam lahko koštalo.

Toda v hipu, ko sem mislila, da mi ne preti nobena nevarnost, je prišla v spalnico hči grofice de Royaljoie. Opazila me je v tem. Ustrašila se je in skočila nazaj,

Tedaj sem spoznala, da mi preti nevarnost. Hotela sem se skriti. Toda predno sem se mogoča skriti, je planil v spalnico neznan moški. Skočil je k meni in me hotel zgrabit.

K sreči sem ugasnila luč. Še večja sreča je bila, da sem bila oborožena. Zasadila sem na padku bodalo v zapestje.

Zakričal je in me izpustil. Tako se mi je posrečilo odnesti pete. Bila sem na hodniku, kjer mi je pretila nevarnost, da me zasači služnica.

Pripravljena sem bila na vse. Pritisnila sem na kljuko bližnjih vrat. Vrata so se odprla in smuknila sem v sosedno stanovanje.

Prvi hip sem mislila, da je stanovanje prazno. Toda motila sem se. Ker je sijala luna, sem kmalu opazila mlada zaljubljenca, sedeča na balkonu. Zdelo se je, da pojeta slavospev ljubezni.

. . . Dalje prihodnjih.

Z E N S K O D E L O Help Wanted (Female)

:: New Jersey ::

WANTED LEARNERS Coconut Shaving

We Train You

GUARANTEED RATE
WHILE LEARNING

FRANKLIN BAKER

D I V I S I O N

General Food Corporation

15th & Bloomfield Sts.

Hoboken, N. J.

DRŽAVLJANSKI P R I O C N I K

Knjiga daje pojavljana navodila,
zakaj postati ameriški državljan.
(V slovenščini) Cena 50 centovDobite pri Knjigarni Slovenic
Publishing Co., 216 West 18th
Street, New York 11, N. Y.Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite
Vaš dar je danes Slovenskemu Pomorskemu Odboru.

NAJBOLJŠI PRIJATELJ

V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA PODPORNA USTANOVA

Sprejema možke in ženske v letih od
16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 64,500

Premoženje: \$11,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja
vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJGlavni stan:
2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Titov oficir bo postal

Majhen je Balančev Slavko. Komaj petnajst let mu bo. Veselo je stopil tja v sneg z brzostrelke pred sabo. Dobro se mu je zdelo, ko je bil sliškan.

Pripovedoval je v materini gorenjsčini o Jasenicah, o domačih, o svojih mladih prijateljih in o svojih desetih mesecih partizanstva po Gorenjskem in Primoskem.

Leta 1941., ko je nabiral s prijatelji borovnic v gozdu je prvič videl partizane. Čul je strelenje, nato pa je zaledil može v klobukih, gasilskih kapah, s perjem za trakom. Lonček z borovnicami mu je padel iz rok. Nikomur nismo povedal o tem srečanju, še očetu ne.

Posej je pomagal junakom v gozdovih. Kmalu pa postal SKOJ-evec. Vodila jih je neka tovarišica. Zbiral je za partizane hrano, jim je nosil v hoto, razbijal švabom okna, žarnice, telefonske lončke, rezal žico, posipal cesto z žbeljčki.

"Tudi podnevi smo jim nagaiali. Seveda... dobiti te niso smeli!" se je hudomušno nasmejal.

Dolgo je pomagal partizanom, dolgo škodoval švabom. Šestnajst jeseniških mladincev je bilo švabom tri leta v strahu.

"Gnajvalo jih je, da nas ne morejo."

Pa se je našel nekdo, ki jih je izdal, a dobili jih niso.

Balančev Slavko je odšel v Mežakljo. Postal je borec Gradnikove brigade. Ze prvoč so napadli Fužine. Padle so Gorje, Srednja vas, Ribno... V Črnom vrhu je zaplenil prvo puško.

"Ni bila ne karabinka ne dolga italijanka... tako srednja..." Rad je nosil to puško, ki jo je sam zaplenil. Nato je bil kurir.

Najljepše je spominja borb za Srednjo vas. Ljudje so jih bili veseli in ko so odšli, so jokali za njimi. A na Jelovici je bilo težko. Tri dni se je v dežju skozi obroče prebijal njegov bataljon.

"Kaj imaš pa tu na tej vrvi?"

"Spomin na komandirja sekretarja SKOJ-a, ki je takrat padel." Težko je to povedal in v oči so mu stopile sole.

Sedaj si želi v vojno akademijo. Rad bi bil Titov oficir.

"Kaj bi pa povedal maršalu Titu, če bi se srečala?"

"Če bi me vprašal, bi mu seveda povedal... o domačih, o Jesenicah, o gorenjskih hribih, o naši Primorski..."

Se je tako govoril, je prišel generalmajstor Dušan Kveder. Mirno je obstal pred komandantom in ga gledal s svojimi širokimi ostrimi očmi.

"No — naš fant! Si kaj vesi?" Jutri bo lahko že v Beogradu se odlikovanje za hrabrost in novo obliko boš dobil. Dobro se uči, da boš čez leta mlađi — Titov oficir!"

In Balančev Slavko, sin jenškega kovinarja, je sklenil, da se bo v vojni akademiji pridno učil, da bo postal Titov oficir. Ivan Tavčar.

... Dalje prihodnjih.

HELP WANTED ::

SHOES
INSOLE COVERING
OPERATOR
Excellent Job — High Wages
Steady — Apply
PINCUS & TOBIAS
721 BROADWAY N. Y. C.
(174-176)

ŠIVALKE
IZURJENE NA
SINGER STROJE
DELO NA KRILA ZA DEKLETA
\$35 ZA 42½ UR NA TEDEN
Vprašajte FARRAGUT CO.
520 — 8th AVE. (18th FL.) N. Y. C.
(174-177)

GIRLS — PLASTICS
5 DAY 40 HOUR WEEK
55¢ an Hour with Increase to
60¢ After 2 Weeks
Light Work — Pleasant Conditions
Incentive Bonus
ARDEE PLASTICS CO. INC.
380 — 2nd AVE. N. Y. C.
(174-180)

OPERATORS & FINISHERS
IZURJENE NA ŽENSKE OBLEKE
DOBRA PLAČA — STALNO DELO
IZVRSTNA DELAVSKA RAZMERE
OGLASITE SE TAKOJ
TRIPODI
176 EAST 127th STREET
New York City — 6th Floor
(174-180)

BUY A VICTORY BOND TO-DAY!

**WOMEN — GIRLS
HANDY WITH
NEEDLE**
FULL — PART TIME
GOOD PAY — STEADY
23 Minutes from Times Square
JOHN QUERIDO
10 FISK PLACE (LUCAS BLVD.)
MT. VERNON, N. Y.
Telephone: Mount Vernon 7-3041
(174-176)

SOBARICE
DOBRA PLAČA — NAPITNINE
STALNO
Vprašajte
HOTEL MIDWAY
216 WEST 100th ST. N. Y. C.
(174-180)

GIRLS — WOMEN
No Experience Necessary
To Learn Brush Making
EARNS WHILE YOU LEARN
Good Pay — Steady Work — Good
Working Conditions — Apply
GRUMBACKET
445 W. 31st ST. (5th Floor) N. Y. C.
(174-180)

FANCY FEATHERS
PAS. GS and BRANCHERS
EXPERIENCED WORKERS
Good Salary Steady
Apply JOE COHN HAT
1 WEST 39th ST. N. Y. C.
(174-176)

**OPERATORS and
BUTTON SEWERS**
Steady work: Good pay: Pleasant
Working Conditions — Apply
LAFAYETTE SHIRT CO.
740 FLUSHING AVE., BROOKLYN
(174-176)

FLOOR GIRLS
EXPERIENCE NOT NECESSARY
STEADY WORK — GOOD PAY
GOOD WORKING CONDITIONS
Apply KAY SPECIALTY CO.
134 MESEROLE ST., BROOKLYN
(Williamsburg) Take Canarsie Line
to Montrose Ave. (174-176)

GIRLS — GIRLS
No Experience Necessary
Light Factory Work
\$28.00 — 48 Hours
Apply
GUIDE SYSTEM & SUPPLIES
335 CANAL STREET N. Y. C.
(Ent. 1 GREENE ST.)
(174-176)

FLOOR GIRLS
EXPERIENCE NOT NECESSARY
STEADY WORK
Apply
BRONCO MFG. CO.
641 — 6th AVENUE N. Y. C.
(174-176)

HAND SEWERS
Steady Work
Apply
EDITH LANCES
31 E. 31st ST. N. Y. C.
(6th Floor)
(174-176)

OPERATORS
BONNAZ MONOGRAMS
ON TURKISH TOWELS
Steady year round work — 5 day
week — Apply
SMITH MONOGRAM CO.
37 W. 26th STREET N. Y. C.
(174-176)

MANICURIST
EXPERIENCED
GOOD SALARY
NICE CLIENTELE
Apply
LOR-EVE
2021 CHURCH AVE.,